

әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті
География және табиғатты пайдалану факультеті
Метеорология және гидрология кафедрасы

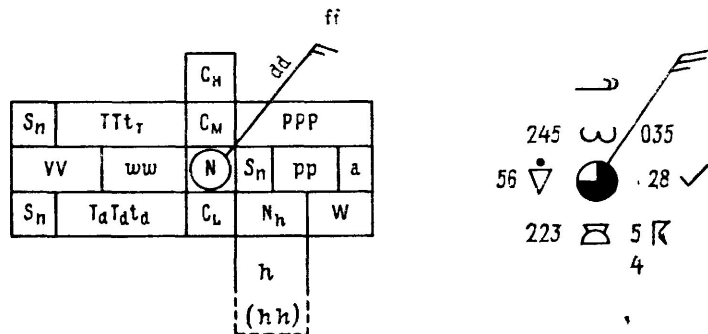
Лабораториялық жұмыс №1

**Синоптикалық карталар бойынша ауа райының
сараптамасын жасау**

- **Лабораториялық жұмыстың мақсаты:** синоптикалық карталармен танысу және синоптикалық жағдайға байланысты ауа райы типтерімен танысу
- **Құралдар мен мәліметтер:** Ауа райының Жер картасы
- **Терминдер мен түсіндірмелер:** синоптикалық карта, ауа райы карталары: Жер картасы, биіктік, негізгі және қосымша карталар, синоптикалық сараптама, синоптикалық объект пен процесстер, синоптикалық код, ауа райы болжамы, синоптикалық метеорология.

1-тапсырма

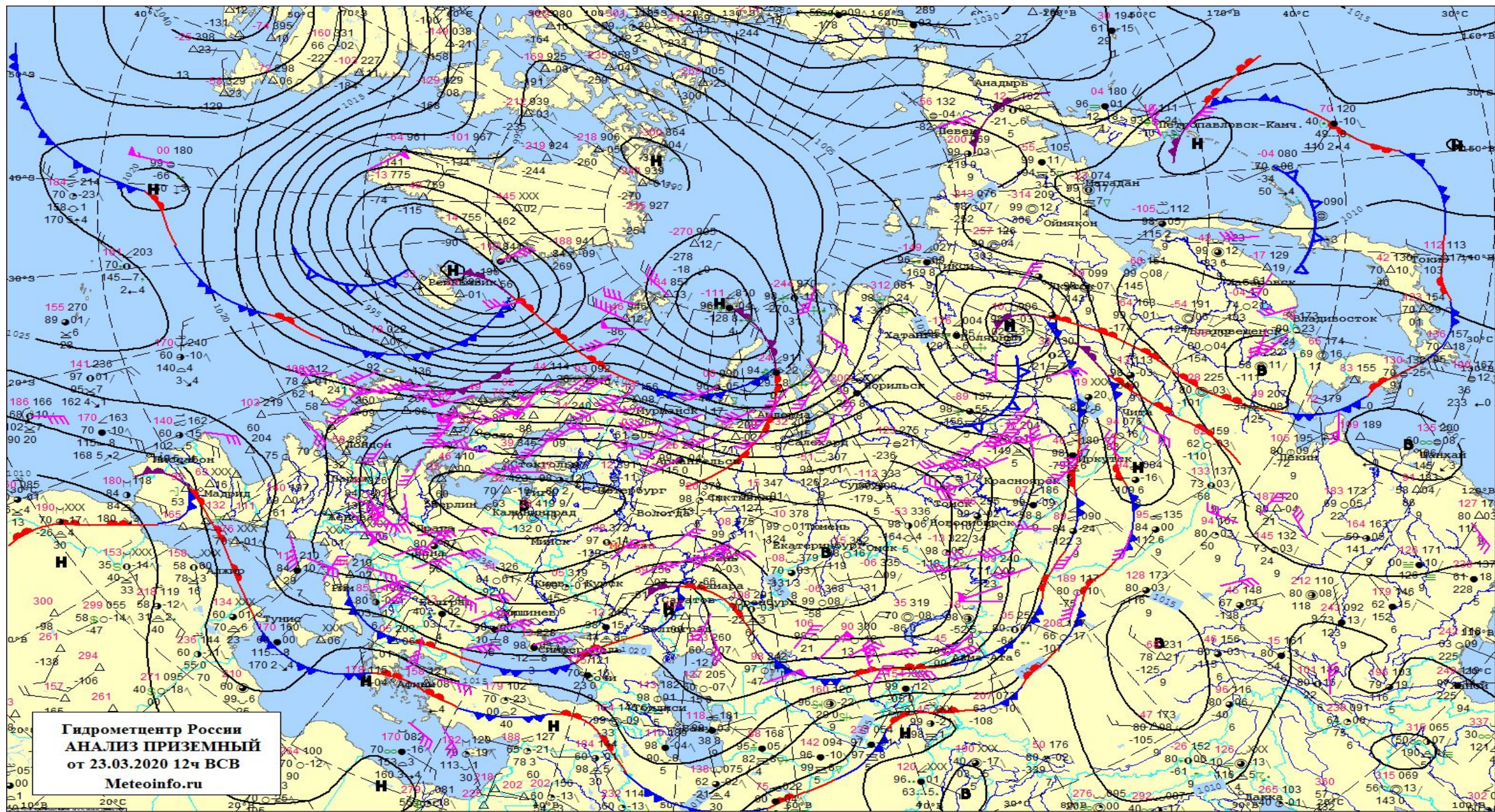
Синоптикалық Жер картасына мәліметтерді түсірудің шартты белгілерімен танысыңыз.

Мысалда көрсетілгендей, ауа райының Жер картасындағы мәліметтерді телеграмма түрінде жазыңыз.

Мысалы, А пункті. Бұлттылық – 3 балл, ауа температурасы – $19,3^{\circ}\text{C}$, теңіз деңгейіндегі атмосфералық қысым – 995 гПа, желдің бағыты – ОБ, жылдамдығы – 2,5-3 м/с, горизонтальды көріну қашықтығы – 30 км.

Б пункті. Бұлттылық – 8 балл, ауа температурасы – $14,2^{\circ}\text{C}$, теңіз деңгейіндегі атмосфералық қысым – 986 гПа, желдің бағыты – СБ, жылдамдығы – 9-12 м/с, бақылау кезіндегі ауа райы – нөсерлі жауын, горизонтальды көріну қашықтығы – 300 м.

Сурет 1. 23 наурыз күнгі ауа райының Жер картасы

2-тапсырма

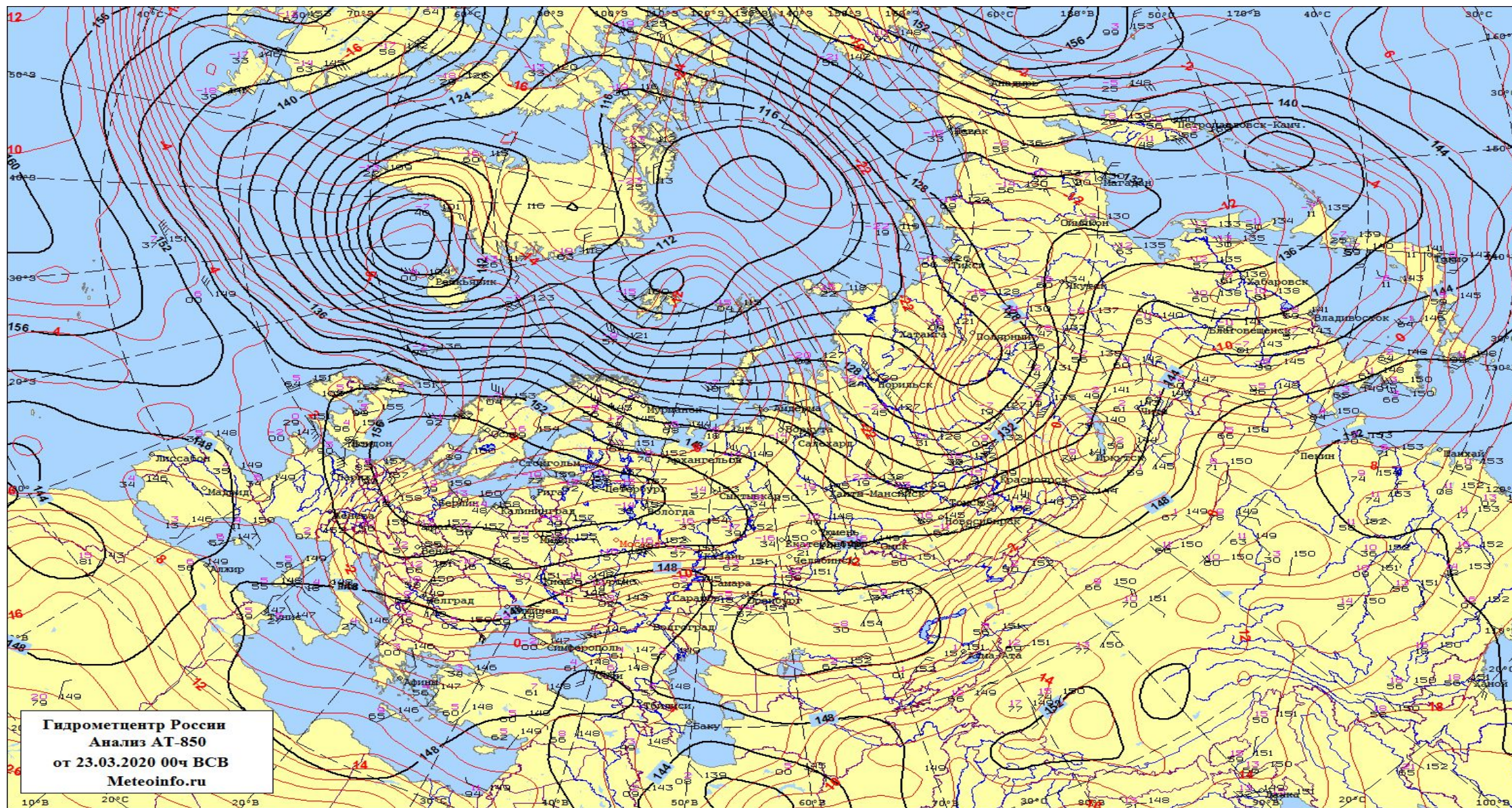
Синоптикалық картаға сәйкес Қазақстан территориясындағы ауа райына сипаттама беріңіз: а) циклон мен антициклон аймақтарын анықтаңыз; б) циклонда қандай ауа райы жағдайы бақыланған? Антициклонда қандай ауа райы жағдайы бақыланған?

3-тапсырма

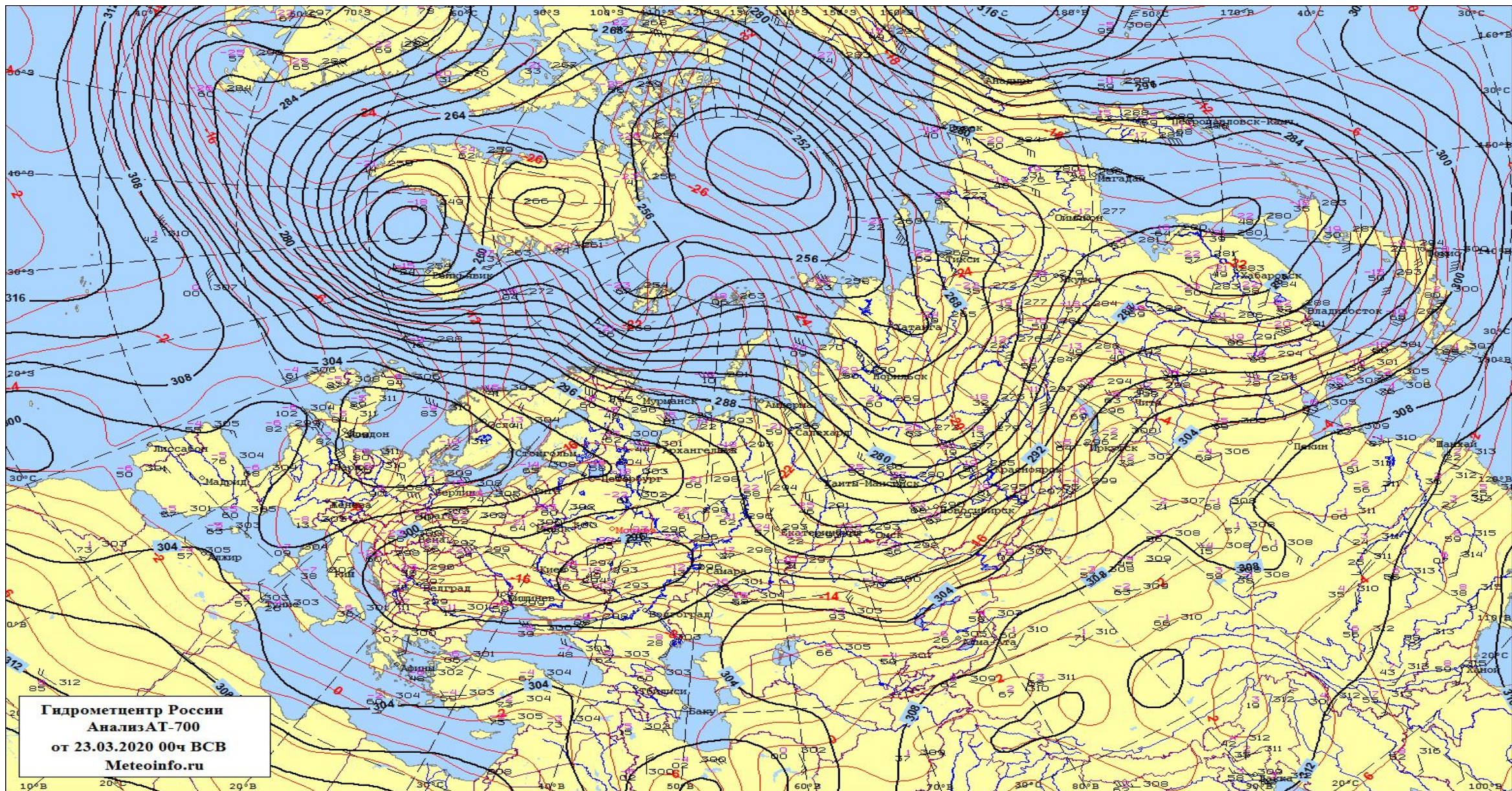
Синоптикалық картаға сәйкес Алматы, Нұрсұлтан, Ақтау және Семей қалаларындағы ауа райы жағдайларын салыстырыңыз, бұл қалалардағы ауа райы күйін текст түрінде жазыңыз.

4-тапсырма

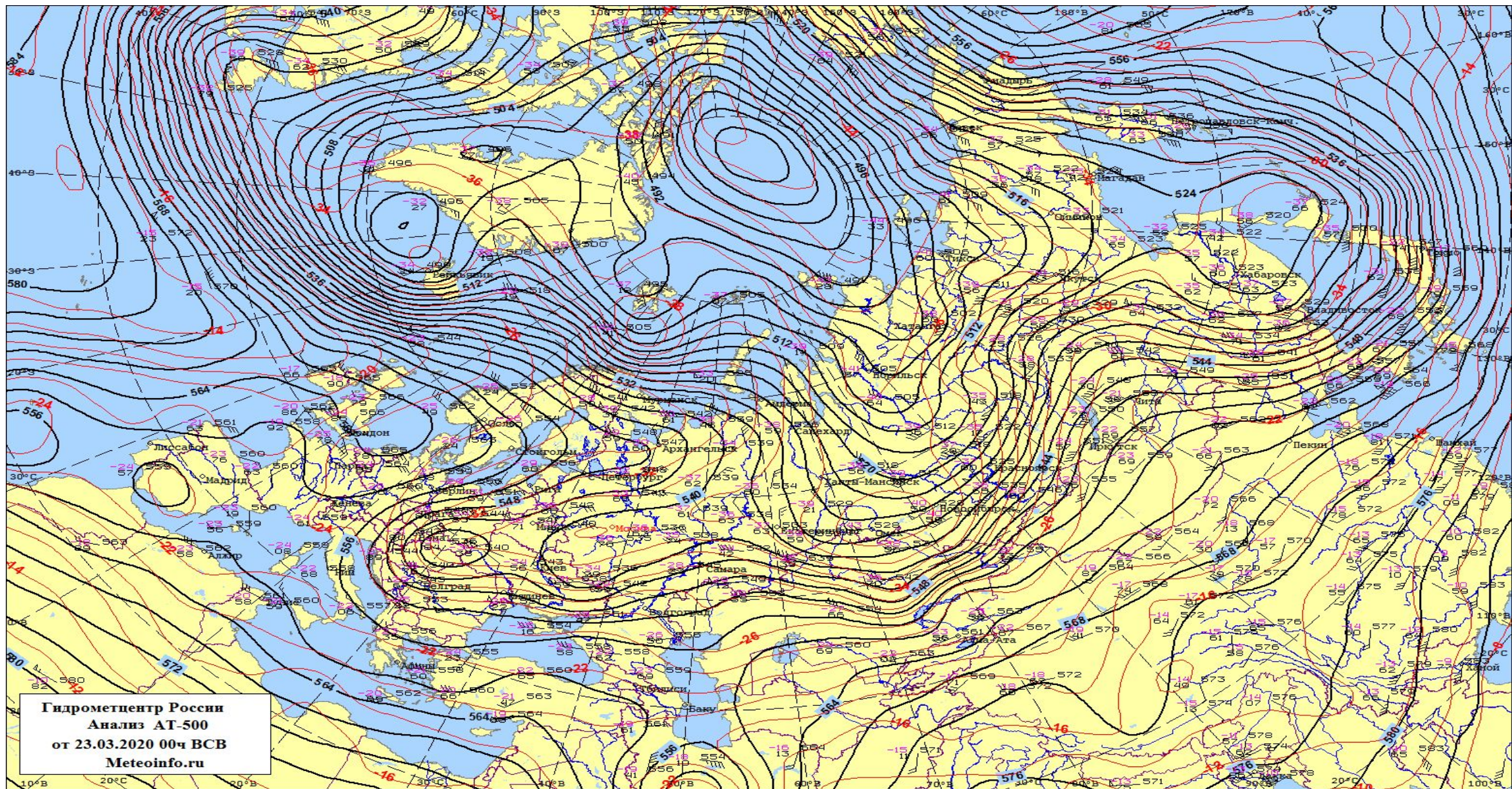
AT_{850} , AT_{700} , AT_{500} және $OT_{500/1000}$ карталарының талдауын түсіндіріңіз

Сурет 2. 23 наурыз күнгі АТ₈₅₀ картасы

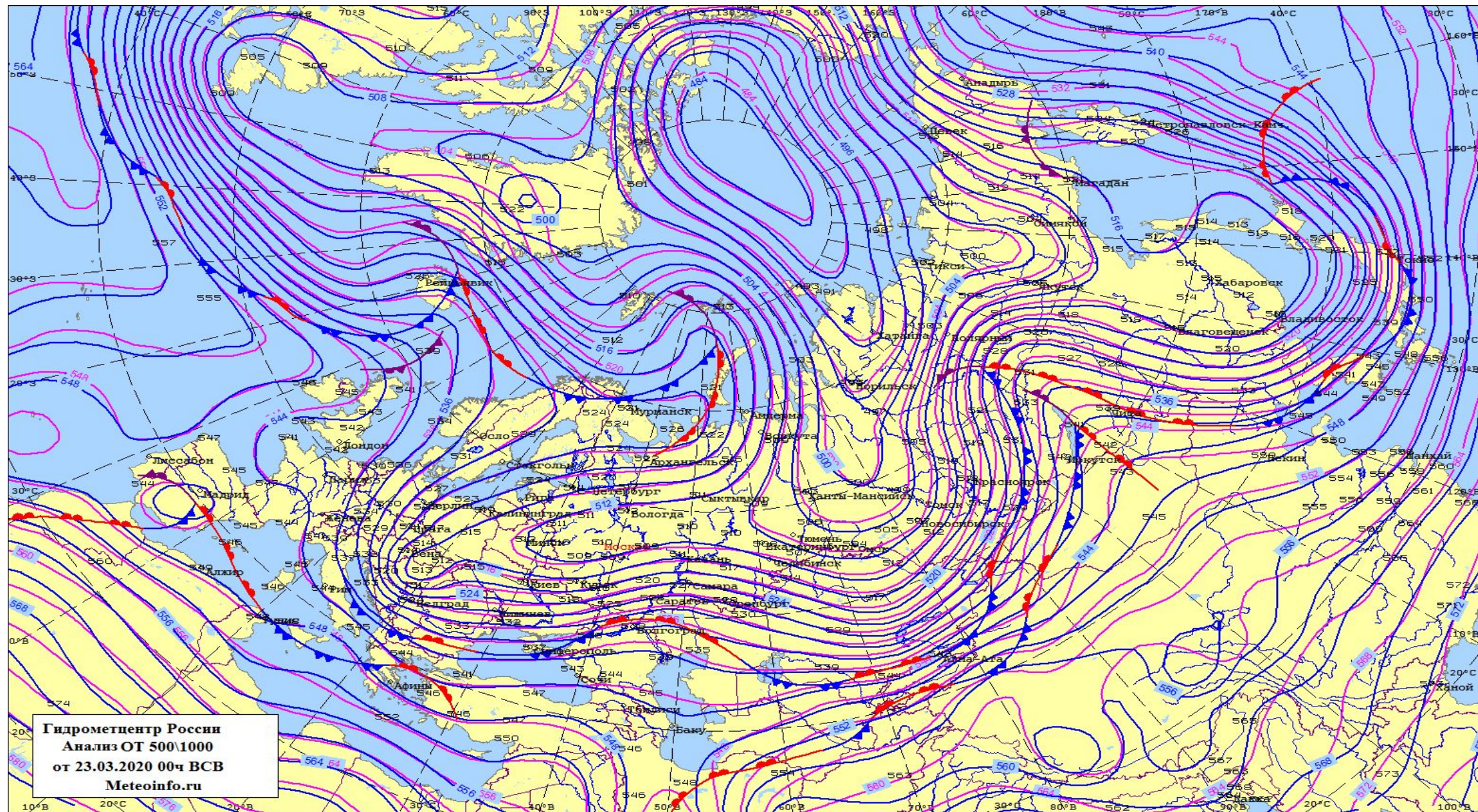

Сурет 3. 23 наурыз күнгі АТ₇₀₀ картасы

Сурет 4. 23 наурыз күнгі AT_{500} картасы

Сурет 5. 23 наурыз күнгі ОТ₅₀₀¹⁰⁰⁰ картасы